

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігі
«Қазгидромет» РМК Атырау облысы бойынша филиалы

**АТЫРАУ ОБЛЫСЫ
БОЙЫНША ҚОРШАҒАН
ОРТАЖАЙ-КҮЙІ
ЖӨНІНДЕГІ
АҚПАРАТТЫҚ БЮЛЛЕТЕНІ**

3 тоқсан 2026 жыл

Атырау қ, 2026 ж

	МАЗМҰНЫ	Бет.
	Алғы сөз	3
1	Атмосфералық ауаның ластануының негізгі көздері	4
2	Атырау қаласы атмосфералық ауаның ластану жай-күйі	4
3	Атмосфералық жауын-шашын сапасының жай-күйі	10
4	Жер үсті суларының сапасының жай-күйі	11
5	Топырақтың ауыр металдармен ластануы	14
6	Радиациялық жағдай	15
	Қосымша 1	16
	Қосымша 2	18
	Қосымша 3	20
	Қосымша 4	27

Алғы сөз

Ақпараттық бюллетень Ұлттық гидрометеорологиялық қызметтің бақылаужелісінде қоршаған ортаның жай-күйіне мониторинг жүргізу бойынша "Қазгидромет" РМК мамандандырылған бөлімшелері орындайтын жұмыстардың нәтижелері бойынша дайындалған.

Бюллетень мемлекеттік органдарды, жұртшылықты және халықты Атырау облысы аумағындағы қоршаған ортаның жай-күйі туралы ақпараттандыруға арналған және ластану деңгейінде болып жатқан өзгерістер үрдісін ескере отырып, ҚР Қоршаған ортаны қорғау саласындағы іс-шаралардың тиімділігін одан әрі бағалау үшін қажет.

Атырау қаласының атмосфералық ауа сапасын бағалау

1. Атмосфералық ауаны ластаудың негізгі көздері

Атырау облысы экология департаментінің хабарлауынша, Атырау қаласындағы ластанудың негізгі көздері мұнай өңдеу, тасымалдау объектілері болып табылады: "Атырау мұнай өңдеу зауыты", "Теңізшевройл" ЖШС, «НОРТ КАСПИАН ОПЕРЕЙТИНГ КОМПАНИ Н.В.» компаниясы (НКОК), АО Атырау "ЖЫЛУЭЛЕКТРОРТАЛЫҒЫ", АО "Ембімұнайгаз", ТОО "WEST DALA" "ВЕСТ ДАЛА" Бұдан басқа, қалада қаланың жел соғатын екі жағында орналасқан өндірістік төгінділерді жинақтаушы екі тоған бар (солтүстік-батыс жағы - "квадратный" жинақтаушы тоғаны және шығыс жағы - "Тухлая балка"). Жинақтағышқа барлық қалалық төгінділер іс жүзінде тазартусыз жүзеге асырылады, нәтижесінде күкіртсутектің негізгі көзі – жинақтағыш қалыптасады, онда органикалық заттардың, оның ішінде мұнай өнімдерінің ыдырау процестері жүреді.

Атырау облысында бірінші санаттағы 74 кәсіпорын бар.

Атырау қаласы, Құлсары қаласы және Мақат ауданы табиғи газбен толық қамтамасыз етілген.

"ҚазТрансГазАймақ" АҚ АӨФ деректеріне сәйкес Атырау қаласы бойынша автономды қазандықтар – 80 030 бірлік, Мақат ауданы бойынша – 1783 бірлік.

2. Атырау облысы бойынша атмосфералық ауаның жай-күйі.

Атырау облысының атмосфералық ауа сапасының мониторингі.

Атырау қаласы аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 15 бақылау бекетінде, оның ішінде 2 бекетте сынаманы қолмен күшімен алу және 13 автоматты станцияда жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы қала бойынша Атмосфералық ауа мониторингі 19 көрсеткіш бойынша жүргізіледі: 1) қалқыма бөлшектер (шаң); 2) РМ-2,5 қалқыма бөлшектер; 3) РМ-10 қалқыма бөлшектер; 4) күкірт диоксиді; 5) көміртегі оксиді; 6) азот диоксиді; 7) азот оксиді; 8) аммиак; 9) күкірт сутегі; 10) озон; 11) фенол; 12) формальдегид; 13) бензол; 14) толуол; 15) этилбензол; 16) ортоксилол; 17) метан; 18) көмірсутек ($C_{12}-C_{19}$), 19) Ұша органикалық қосылыстар (ҰОҚ) .

Атырау облысы бойынша 2026 жылдың 3-тоқсанындағы атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атырау қаласының атмосфералық ауаның ластану деңгейі «көтеріңкі», стандарттық индекс $СИ=4,3$ (көтеріңкі деңгей) күкірт диоксиді бойынша №15 бекет аумағында $ЕЖҚ=7\%$ (көтеріңкі деңгей) азот диоксиді бойынша №15 бекет аумағында бағаланды.

Құлсары қаласының атмосфералық ауаның ластануы «жоғары», стандарттық индексі $СИ=3,6$ (көтеріңкі деңгей) көміртегі оксиді бойынша №7 бекет аумағында, ең жоғары қайталануы $ЕЖҚ=1\%$ (көтеріңкі деңгей) болып

күкірт диоксиді бойынша №19 бекет аумағында бағаланды.

Мақат кентінің атмосфералық ауаның ластану деңгейі «төмен», стандарттық индекс **СИ**=0,7 (төмен деңгей) азот диоксиді бойынша, ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ**=0% (төмен деңгей) болып бағаланды.

Индербор кентінің атмосфералық ауаның ластану деңгейі «көтеріңкі», стандарттық индекс **СИ**=3,2 (көтеріңкі деңгей) күкірт диоксиді бойынша, ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ**=1% (көтеріңкі деңгей) болып азот диоксиді бойынша бағаланды.

Жанбай кенті бойынша атмосфералық ауаның ластану деңгейі «жоғары», ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ**=26% (жоғары деңгей) болып азот диоксиді бойынша, стандарттық индекс **СИ**=2,3 (көтеріңкі деңгей) күкірттісутегі бойынша, бағаланды.

Ганюшкино кенті бойынша атмосфералық ауаның ластану деңгейі «көтеріңкі», стандарттық индекс **СИ**=4,7 (көтеріңкі деңгей), ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ**=11% (көтеріңкі деңгей) болып күкірттісутегі бойынша бағаланды.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 1-кестеде көрсетілген.

1-кесте

Атмосфералық ауа ластануының сипаттамасы

Қоспа	Орташа шоғыр		Максималды- бірлік шоғыры		ЕЖҚ	ШЖШ арту жағдайларының саны		
	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШ м.б. асу еселігі	%	> ШЖ Ш	>5 ШЖ Ш	>10 ШЖ Ш
Атырау қаласы								
Қалқыма бөлшектер (шаң)	0,06	0,43	0,9	1,8	2,6	12		
РМ-2,5 қалқыма бөлшектері	0,0248	0,71	0,0959	0,6				
РМ-10 қалқыма бөлшектері	0,0256	0,43	0,1167	0,4				
Күкірт диоксиді	0,014	0,28	2,1392	4,3	0,6	50		
Көміртегі оксиді	0,10	0,03	8,11	1,6	0,3	15		
Азот диоксиді	0,02	0,47	0,84	4,2	7,1	737		
Азот оксиді	0,0124	0,21	0,16	0,4				
Озон (жербеті)	0,0299	1,00	0,4218	2,6	3,3	217		
Күкіртті сутегі	0,0009		0,0242	3,0	1,3	64		
Фенол	0,002	0,64	0,003	0,3				
Аммиак	0,010	0,25	0,0100	0,1				
Формальдегид	0,002	0,19	0,003	0,1				
Бензол	0,000	0,00	0,000	0,0				
Толуол	0,000		0,000	0,0				
Этилбензол	0,000	0,00	0,000	0,0				
Ортоксилол (C ₂ H ₆)	0,000		0,000	0,0				

Күлсары қаласы								
Қалқыма бөлшектері (шаң)	0,0001	0,00	0,1259	0,252				
Күкірт диоксиді	0,0142	0,28	0,9994	1,999	0,6	40		
Көміртегі оксиді	0,1013	0,03	17,7656	3,553	0,1	6		
Азот диоксиді	0,0004	0,01	0,1209	0,605				
Азот оксиді	0,0014	0,02	0,1237	0,309				
Күкірттісутегі	0,0004		0,0114	1,43	0,0	3		
Мақат кенті								
Күкірт диоксиді	0,0010	0,02	0,0010	0,0				
Көміртегі оксиді	0,1958	0,07	1,4347	0,3				
Азот диоксиді	0,1029	2,57	0,1334	0,7				
Индербор кенті								
Күкірт диоксиді	0,0083	0,17	1,6121	3,2	0,1	4		
Көміртегі оксиді	0,0136	0,00	5,5830	1,1	0,02	1		
Азот диоксиді	0,0594	1,49	0,3568	1,8	1,3	89		
Жанбай кенті								
Күкірт диоксиді	0,0139	0,28	0,4228	0,8				
Көміртегі оксиді	0,3170	0,11	1,7176	0,3				
Азот диоксиді	0,1704	4,26	0,3424	1,7	25,8	1703		
Күкірттісутегі	0,0010		0,0181	2,3	0,4	25		
Ганюшкино кенті								
Күкірт диоксиді	0,1358	2,72	0,6263	1,3	0,1	5		
Көміртегі оксиді	0,0035	0,00	1,6862	0,3				
Азот диоксиді	0,1191	2,98	0,3436	1,7	7,5	495		
Күкірттісутегі	0,0035		0,0375	4,7	10,6	704		

Атырау қаласының экспедициялық бақылаулар деректері бойынша атмосфералық ауаның жай-күйі ластаушы заттардың максималды-бірлік шоғыры, күкірттісутегі бойынша №1 нүкте-Жұмыскер кенті, Жастар көшесі -1,25 ШЖШ_{м.б.}, №2 нүкте-Атырау вокзалы-3,75 ШЖШ_{м.б.}, №3 нүкте - Қара өзек, қалалық булану тоғаны-1,25 ШЖШ_{м.б.} құрады.

Басқа анықталатын ластаушы заттардың шоғырлары бақылау деректері бойынша шекті жол берілген шоғырдан аспады. (2-кесте).

2-кесте

Экспедициялық бақылаулар деректері бойынша атмосфералық ауаның өлшеу нәтижелері

Нүктелердің атауы		PM-2,5 қалқым а бөлшек тері	PM-10 қалқым а бөлшек тері	Күкі рт диок сиді	Көмір тегі оксиді	Азот диок сиді	Метан	Күкі ртті сутегі	Көмі ртегі (C ₁₂ - C ₁₉)	Фенол	Фор маль дегид	ҰО З
п.Жұмыскер, улица Жастар	мг/м ³	0,007	0,022	0,02	3,7	0,08	3	0,01	0,3	0,009	0,01	0,3
	кратн ость ПДК	0,044	0,073	0,04	0,7	0,4	-	1,25	0,005	0,9	0,2	-
Вокзал Атырау	мг/м ³	0,012	0,009	0,22	4,44	0,143	2,0	0,03	0,6	0,009	0,005	1,1
	кратн ость ПДК	0,075	0,030	0,44	0,89	0,715	-	3,75	0,01	0,9	0,1	-

Черная речка городской пруд- испаритель	мг/м ³	0,004	0,001	0,04	3,38	0,067	3,0	0,010	0,1	0,003	0,007	0,2
	кратн ость ПДК	0,025	0,005	0,08	0,68	0,335	-	1,25	0,003	0,3	0,140	-

Атырау қаласында орналасқан №109, №111 және №113 бекеттерінде күкірттісутегі бойынша ауаның 3 жоғары ластану ЖЛ жағдайлары* тіркелді.

**ЖЛ және ЭЖЛ жағдайлары және қабылданған шаралар туралы толық ақпарат РМК «Қазгидромет» ресми сайтында «Экология» бөлімінде көрсетілген.*

2026 жылдың 3-тоқсанында Атырау облысындағы атмосфералық ауаның ластану деңгейі 2025 жылдың 3- тоқсанымен салыстырғанда:

- Мақат, Индербор, Ганюшкино, Жанбай кенттері – өзгеріссіз;
- Атырау қ, Құлсары қ, – жоғары деңгейден көтеріңкі деңгейге дейін төмендеді (3-кесте).

3-кесте

Атырау облысының ауа ластануы деңгейінің динамикасы (2025–2026 жж.)

Елді-мекен	Ластану деңгейі		Негізгі ластаушы заттар – ШЖШм.б.-дан асу еселігі
	қыркүйек 2025 ж.	қыркүйек 2026 ж.	
Атырау қаласы	Жоғары СИ – 5,7 ЕЖҚ – 6%	Көтеріңкі СИ –4,3 ЕЖҚ –7%	күкірт диоксиді (4,3 ШЖШм.б.), азот диоксиді (2,0 ШЖШм.б.), күкірттісутегі (2,0 ШЖШм.б.), озон (1,1 ШЖШм.б.)
Құлсары қаласы	Жоғары СИ=6,4 ЕЖҚ =1,0%	Көтеріңкі СИ=3,6 ЕЖҚ =1%	Көміртегі оксиді (3,6 ШЖШм.б.), күкірт диоксиді (1,6 ШЖШм.б.)
Мақат кенті	Төмен СИ 0,6 ЕЖҚ =0%	Төмен СИ=0,7 ЕЖҚ =0%	
Индербор кенті	Көтеріңкі СИ=1,8 ЕЖҚ =1%	Көтеріңкі СИ=3,2 ЕЖҚ =1%	күкірт диоксиді (3,2 ШЖШм.б.) азот диоксиді (1,6 ШЖШм.б.), көміртегі оксиді (1,1 ШЖШм.б.),
Жанбай кенті	Жоғары СИ=3,2 ЕЖҚ =27%	Көтеріңкі СИ=2,3 ЕЖҚ =26%	күкірттісутегі (2,3 ШЖШм.б.), азот диоксиді (1,7 ШЖШм.б.)
Ганюшкино кенті	Көтеріңкі СИ=2,9 ЕЖҚ =15%	Көтеріңкі СИ=4,7 ЕЖҚ =11%	күкірттісутегі (4,7 ШЖШм.б.), азот диоксиді (1,7 ШЖШм.б.), күкірт диоксиді (1,2 ШЖШм.б.).

Қорытынды:

Соңғы бес жыл ішінде ауаның ластану деңгейі Атырау қаласы бойынша келесідей өзгерді:

Кестеден көрініп отырғанымыздай, Атырау қаласында соңғы бес жыл ішінде 3-тоқсандағы атмосфералық ауаның ластану деңгейі 2022,2024 және 2025 жылдары «жоғары» , ал 2023 және 2026 жылдары «көтеріңкі» деңгейге жетті.

Соңғы бес жыл ішінде ауаның ластану деңгейі Құлсары қаласы бойынша келесідей өзгерді:

Кестеден көріп отырғанымыздай, Құлсары қаласында 3-тоқсандағы атмосфералық ауаның ластану деңгейі соңғы бес жыл ішінде 2022 жылы «төмен» деңгейде болса, 2023жылы «жоғары» деңгейде, 2024 және 2026 жылдары «көтеріңкі» деңгейде бағаланған, ал 2025 жылы «өте жоғары» деңгейге жеткен.

Соңғы бес жыл ішінде ауаның ластану деңгейі Мақат кенті бойынша келесідей өзгерді:

Кестеден көріп отырғанымыздай, Мақат кентінде 3-тоқсандағы атмосфералық ауаның ластану деңгейі 2022 жылы «көтеріңкі», 2023 және 2024 жылы «жоғары» деңгейде бағаланса, 2025 және 2026 жылдары «төмен» деңгейде болған.

Соңғы бес жыл ішінде ауаның ластану деңгейі Индербор кенті бойынша келесідей өзгерді:

Кестеден көріп отырғанымыздай, Индербор кенті бойынша 3-тоқсанда атмосфералық ауаның ластану деңгейі – «көтеріңкі» болып бағаланды, тек 2022 жылы ластану деңгейі «жоғары» болған.

Соңғы бес жыл ішінде ауаның ластану деңгейі Жанбай кенті бойынша келесідей өзгерді:

Кестеден көріп отырғанымыздай, Жанбай кенті 3-тоқсанда атмосфералық ауаның ластану деңгейі «жоғары» деп бағаланған, тек 2022 жылы ластану деңгейі «көтеріңкі» деп бағаланды.

Соңғы бес жыл ішінде ауаның ластану деңгейі Ганюшкино кенті бойынша келесідей өзгерді:

Кестеден көріп отырғанымыздай, Ганюшкино кентінде 3-тоқсанда атмосфералық ауаның ластану деңгейі «көтеріңкі» деңгейде бағаланды. Тек 2022жылы ластану деңгейі «төмен» болған.

3. Атмосфералық жауын-шашындардың сапасы

Атмосфералық жауын-шашынның химиялық құрамына бақылау 4 метеостанцияда (Атырау, Ганюшкино, Пешной, Құлсары) алынған жаңбыр суына сынама алумен жүргізілді.

Тұнба сынамаларында сульфаттардың мөлшері – 6,04 %, хлоридтердің – 2,37 %, нитраттардың – 3,31 %, гидрокарбонаттардың – 51,77 %, аммоний азотының – 0,57 %, натрийдің – 6,85 %, калийдің – 1,96 %, магнийдің – 7,44 %, кальцийдің – 19,68 % мөлшері басым болды.

7-кестеде жауын-шашындардағы жеке ластаушы заттардың құрамына сипаттама берілген.

Атмосфералық жауын-шашынның химиялық құрамы

Көрсеткіштер	Метеостанциядағы ең төменгі концентрация	Метеостанциядағы ең жоғары концентрация
Жалпы минерализация	МС Ганюшкино – 64,28	МС Пешной – 152,75
pH (сутек көрсеткіші)	МС Ганюшкино – 6,25	МС Кульсары – 7,1
Электрөткізгіштік, мкСм/см	МС Ганюшкино – 32,2	МС Кульсары – 242,0
Аниондар, мг/дм³		
Сульфаттар (SO ₄)	МС Ганюшкино – 3,74	МС Кульсары – 9,00
Хлоридтер (Cl)	МС Кульсары – 1,13	МС Кульсары – 5,08
Нитраттар (NO ₃)	МС Ганюшкино – 0,81	МС Пешной – 5,61
Гидрокарбонаттар (HCO ₃)	МС Ганюшкино – 24,4	МС Пешной – 96,39
Катиондар, мг/дм³		
Азот аммонийный (NH ₄)	МС Пешной – 0,18	МС Ганюшкино – 0,76
Натрий (Na)	МС Ганюшкино – 1,68	МС Кульсары – 13,42
Калий (K)	МС Ганюшкино – 0,66	МС Кульсары – 3,45
Магний (Mg)	МС Атырау – 3,83	МС Ганюшкино – 17,02
Кальций (Ca)	МС Ганюшкино – 12,4	МС Пешной – 32,28
Ауыр металдар, мкг/дм³		
Қорғасын (Pb)	МС Ганюшкино – 0,13	МС Кульсары – 4,06
Мыс (Cu)	МС Ганюшкино – 0,69	МС Кульсары – 7,33
Күшән (As)	МС Ганюшкино – 0	МС Пешной – 0,71
Кадмий (Cd)	МС Ганюшкино – 0,02	МС Кульсары – 0,32

4. Атырау облысы аумағындағы жер үсті сулар сапасының мониторингі

Атырау қаласы бойынша жер үсті суларының сапасын бақылау 6 су объектісінің (Жайық, Қиғаш, Ембі өзендері, Шаронова, Перетаска және Яик арналары) 21 тұстамасында жүргізілді.

Теңіз суы сапасына мониторинг жасау Каспий теңізінің 22 жағалаулық нүктеде жүргізіледі: теңіз кеме жүретін су арнасы (2), Жайық өзені қайраңы (5), Волга өзені қайраңы (5), Шалығи шығанағы аралдары станциялары (5), Жанбай кенті (5).

Жер үсті суларын зерттеу кезінде су сынамаларында су сапасының 43 физикалық және химиялық көрсеткіштері анықталады: көзбен иолып бақылау, температура, қалқыма заттар, мөлдірлігі, түсі, сутегі көрсеткіші (pH), еріген оттегі, ОБТ5, ОХТ, құрғақ қалдық, құрамында тұз бар негізгі иондар, биогенді элементтер, органикалық заттар (мұнай өнімдері, фенолдар), ауыр металдар мен пестицидтер.

Атырау облысы аумағындағы гидробиологиялық көрсеткіштер бойынша жер үсті және теңіз сулары сапасының жай-күйіне мониторинг 28 тұстамада 5 су объектісінде (Жайық, Қиғаш, Ембі өзендері және Шаронова тармағында) жүргізілді. Зерттелетін объектіге судың өткір уыттылығын анықтауға арналған 84 сынама талданды.

Атырау облысының аумағында түпкі шөгінділердің құрамындағы ауыр

металдар мен мұнай өнімдерінің мөлшерін бақылау Жайық өзенінің, Яик және Перетаска тармақтарының 10 бақылау тұстамасында, сондай-ақ Каспий теңізінің 22 нүктесінде жүргізіледі.

Мониторинг барысында мұнай өнімдері мен ауыр металдардың, атап айтқанда (*мыс, хром, кадмий, никель, марганец, қорғасын және мырыштың*) мөлшеріне талдау жүргізіледі.

4.1 Атырау облысы аумағындағы жер үсті сулар гидрохимиялық көрсеткіштері бойынша сапасының мониторинг нәтижелері.

Қазақстан Республикасының су объектілерінің су сапасын бағалауға арналған негізгі нормативтік құжаттар «Жерүсті су объектілеріндегі және (немесе) олардың учаскелеріндегі су сапасын сыныптаудың бірыңғай жүйесі» (*ҚР СРИМ 04.06.2025 жылғы № 111-НҚ бұйрығы*) (бұдан әрі - Бірыңғай сыныптау) болып табылады.

Су объектілерінің су сапасы Бірыңғай сыныптау бойынша келесідей бағаланады:

Су объектісінің атауы	Су сапасының сыныбы		Параметрлері	өл. бір.	концентрациясы
	3 тоқсан 2025 ж.	3 тоқсан 2026 ж.			
Жайық өз.	3 сынып (орташа ластанған)	3 сынып (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,52
			Магний	мг/дм ³	26,5
Перетаска тарм.	3 сынып (орташа ластанған)	3 сынып (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,49
			Магний	мг/дм ³	25,3
Яик тарм.	3 сынып (орташа ластанған)	3 сынып (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,63
			Магний	мг/дм ³	21,8
Қиғаш өз.	3 сынып (орташа ластанған)	3 сынып (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,79
Шаронова тарм.	3 сынып (орташа ластанған)	3 сынып (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,64
Ембі өз.	3 сынып (орташа ластанған)	3 сынып (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,61
			Магний	мг/дм ³	27,7

Кестеден көріп отырғанымыздай, 2025 жылдың 3 тоқсанымен салыстырғанда Жайық, Қиғаш, Ембі өзендері, Перетаска, Яик пен Шаронова тармақтарының жер үсті суларының сапасы айтарлықтай өзгермеді.

Атырау облысы бойынша су объектілеріндегі негізгі ластанушы заттар ОБТ5 мен магний болып табылады.

Жоғары және экстремалды жоғары ластану жағдайлары

2026 жылғы 3 тоқсанда Атырау облысының аумағында ЖЛ және ЭЖЛ жағдайлары тіркелмеді.

Су объектілерінің сапасы жөніндегі ақпарат тұстамалар шегінде гидрохимиялық көрсеткіштер бойынша 1-қосымшада көрсетілген.

Су объектілерінің сапасы жөніндегі ақпарат тұстамалар шегінде тосикологиялық көрсеткіштер бойынша 2-қосымшада көрсетілген.

Гидробиологиялық көрсеткіштер бойынша жер үсті сулары сапасының жай-күйі

Су объектілерінің су сапасы Бірыңғай сыныптау бойынша келесідей бағаланады:

Су объектісінің атауы	Пантла және Буккабойынша сапробтық индекс бойынша су сапасының сыныбы (Сладечек модификациясында)			Зообентос бойынша су сапасының сыныбы	
	фитопланктон бойынша	зоопланктон бойынша	перифитон бойынша	олигохеталардың жалпы санының төменгі организмдердің жалпы санына қатынасы, %	биотикалық индекс вудивис бойынша
Жайық өзені			3 сынып (1,69)		3 сынып (5,0)
Шаронов арнасы			3 сынып (1,79)		3 сынып (5,0)
Қиғаш өзені			3 сынып(1,71)		3 сынып (5,0)
Ембі өзені			3 сынып(1,73)		3 сынып (5,0)
Каспий теңізі			3 сынып (1,78)		3 сынып (5,0)

Жайық өзені. Перифитон. Перифитонның бұзылуында диатомдар басым болды. Диатомдар барлық қанаттарда кездеседі. Сапробтың орташа индексі-1,69. Орташа ластанған су.

Зообентос. Зообентос гастроподтармен қамтамасыз етілді. Вудивис бойынша биотикалық индекс-5 құрады. Су сыныбы - үшінші.

Биотестілеу. Биотестілеу деректері бойынша Жайық өзені бойынша тест-параметр бақылау нүктелерінің жүйелі орналасуында ұсынылды: Дамба кенті - 0%, Атырау қаласы "Атырау су арнасы" КМК төгіндісінен 0,5 км төмен - 0%, Индер кенті "су бекеті тұстамасында" - 0%. Алынған мәліметтер зерттелетін судың сынақ объектісіне уытты әсерінің жоқтығын көрсетеді.

Шаронов тармағы. Перифитон. Перифитонның түрлік құрамы диатомдармен ұсынылған. Сапробтық индексі 1,79 құрады. Судың сапасы-орташа ластанған сулар.

Зообентос. Бентос бойынша биотикалық индекс-5 құрады. Судың сапасы орташа ластанған сулардың 3 сыныбына сәйкес келді.

Биотестілеу. Сынақ объектісіне судың жіті уыттылығын анықтау процесінде ағындағы бақылауға (тест - параметр) қатысты өлген дафниялардың пайызы - 0%. Сынақ объектісіне уытты әсер анықталған жоқ.

Қиғаш өзені. Перифитон. Перифитонның түрлік құрамы диатомдармен ұсынылған. Сапробтық индексі 1,71 құрады. Судың сапасы-орташа ластанған сулар.

Зообентос. Бентос бойынша биотикалық индекс-5 құрады. Судың сапасы орташа ластанған сулардың 3 сыныбына сәйкес келді.

Биотестілеу. Қиғаш өзені бойынша биотестілеу барысында алынған деректер тест-объектіге уытты әсерінің жоқтығын көрсетті. Зерттелген суда тірі қалған дафниялардың саны 100% құрады. Тест параметрі-0%.

Ембі өзені. Перифитон. Бұл уақытта перифитон түрлері бай болмады. Диатомды және эвгленді балдырлар кездесті. Сапроб индексі 1,73-ке тең. Су класы үшінші, яғни орташа ластанған су.

Зообентос. Биотикалық индексі – 5. Ембі өзенінің зообентосын зерттеу

нәтижелері бойынша су қоймасының түбі орташа ластанған деп бағаланды.

Биотестілеу. Сынақ объектісі үшін судың өткір уыттылығын анықтау процесінде өлшенген дафнияның ағымды бақылауға (сынақ параметріне) қатысты пайызы 0% құрайды. Сынақ объектісінде улы әсер табылған жоқ.

Каспий теңізі. Перифитон. Ластану альгоценозы диатомды балдырларға бай болды. Сапробтық индекстер 1,65-тен 2,00-ге дейін өзгерді. Каспий теңізінің 22 нүктесі бойынша сапробтылықтың орташа индексі 1,78 орташа ластанған суды құрады және 3-сынып шегінде қалды.

Зообентос. Бентос бойынша биотикалық индекс - 5 құрады. Судың сапасы 3 – сыныпқа сәйкес келді-орташа ластанған сулар.

Перифитон мен бентос бойынша судың сапасы орташа ластанған сулардың үшінші сыныбына жатады.

Биотестілеу Теңіз суларының сапасы Каспий теңізінің токсикологиялық көрсеткіштері бойынша тірі организмдерге жіті уытты әсер еткен жоқ. Каспий теңізінің тұтамаларындағы тест-параметр 0% - ды құрады.

Ауыр металдар бойынша жер үсті және теңіз суларының түптік шөгінділерінің сапасы

Зерттеу нәтижелері бойынша Жайық өзенінің, Перетаска мен Яик түбіндегі шөгінділерде ауыр металдардың құрамы мынадай шектерде ауытқиды: мыс 0,33 тен 0,54 мг/кг- ға дейін, марганец 0,08 ден 0,11 мг/кг-ға дейін, хром 0,06 дан 0,13 мг/кг-ға дейін, қорғасын 0,21 ден 0,30 мг/кг-ға дейін, мырыш 1,96 дан 2,19 мг/кг-ға дейін, никель 0,28 ден 0,63 мг/кг-ға дейін, кадмий 0,16 дан 0,25 мг/кг. Мұнай өнімдерінің құрамы 55,25 мг/кг тен 73,75 мг/кг-ға дейінгі шекте белгіленді.

Каспий теңізінің түптік шөгінділерінің мониторингі нәтижелері бойынша ауыр металдардың мөлшері: мыс 0,30 ден 0,53 мг/кг-ға дейін, марганец 0,08 тен 0,13 мг/кг-ға дейін, хром 0,08 дан 0,14 мг/кг-ға, қорғасын 0,20 ден 0,39 мг/кг-ға дейін, мырыш 1,87 тен 2,55 мг/кг-ға дейін, никель 0,32 ден 0,58 мг/кг-ға, кадмий 0,16 ден 0,33 мг/кг-ға дейін ауытқиды. Мұнай өнімдері 49,75 мг/кг тен 72,60 мг/кг-ға дейін белгіленген.

5. 2026 жылдың Атырау облысы бойынша топырақтың ауыр металдармен ластану жағдайы

Топырақтың жай-күйін бақылау Атырау қаласының бес пунктінде және Атырау облысы бойынша 5 нүктеде үш пунктінде, сондай-ақ жылына үш рет 39 сынама алу нүктесінде 5 кен орнында бес бақылау пункті бойынша жүргізіледі.

Топырақ сынамаларында мұнай өнімдері, кадмий, қорғасын, мыс, хром және мырыш анықталды (мұнай өнімдері тек 5 кен орындарында анықталады) (5 кесте).

5-кесте

Ауыр металдар шоғыры

Бақылау пунктінің атауы	Ауыр металдар шоғыры, мг/кг.									
	Cd		Pb		Cu		Cr		Zn	
	мин	макс	мин	макс	мин	макс	мин	макс	мин	макс
Атырау қ.	0,14	0,24	0,12	0,21	0,25	0,37	0,09	0,14	1,70	2,20

Жанбай с.	0,08	0,10	0,09	0,11	0,23	0,26	0,09	0,11	1,90	2,15
Забурунъе с.	0,11	0,15	0,09	0,14	0,22	0,33	0,09	0,12	1,95	2,25
Жамансор с.	0,12	0,14	0,12	0,15	0,22	0,27	0,09	0,11	2,15	2,40

Кен орындары:

Бақылау пунктінің атауы	Ауыр металдар шоғыры, мг/кг.											
	Cd		Pb		Cu		Cr		Zn		Мұнай өнімдері, мг/г	
	мин	макс	мин	макс	мин	макс	мин	макс	мин	макс	мин	макс
Жанбай с.	0,11	0,18	0,2	0,28	0,36	0,43	0,09	0,15	1,98	2,35	1,3	1,8
Забурунье с.	0,15	0,27	0,19	0,31	0,35	0,74	0,11	0,17	2,0	2,25	1,5	2,5
Мақат с.	0,19	0,32	0,17	0,35	0,54	0,85	0,10	0,2	2,05	2,35	1,6	2,25
Қосшағыл с.	0,2	0,23	0,20	0,35	0,32	0,70	0,11	0,2	1,7	2,22	1,55	2,08
Доссор с.	0,21	0,35	0,24	0,47	0,50	0,75	0,10	0,18	2,15	2,4	1,9	2,3

Барлық анықталған ауыр металдар норманың шегінде болды.

6. Радиациялық жағдай

Атмосфералық ауаның ластануының гамма сәулелену деңгейіне күнсайын жергілікті 3 метеорологиялық стансада (Атырау, Пешной, Құлсары) жүргізіледі. Атмосфераның жерге жақын қабатында радиоактивтердің түсу тығыздығына бақылау Атырау облысында метеорологиялық станцияда (Атырау) ауа сынамасын горизонтальді планшеттер алу жолымен жүзеге асырылды. Стансада бес тәуліктік сынама жүргізілді.

Көрсеткіштердің шекті мәндері

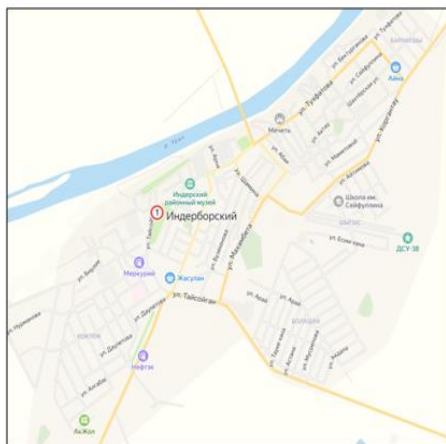
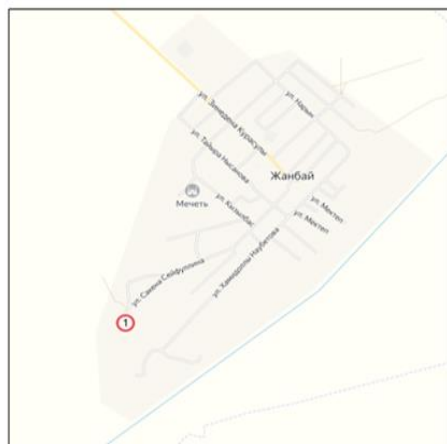
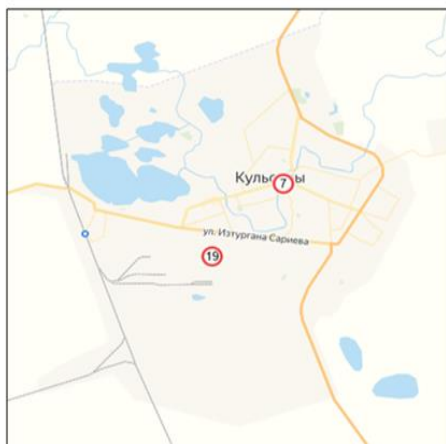
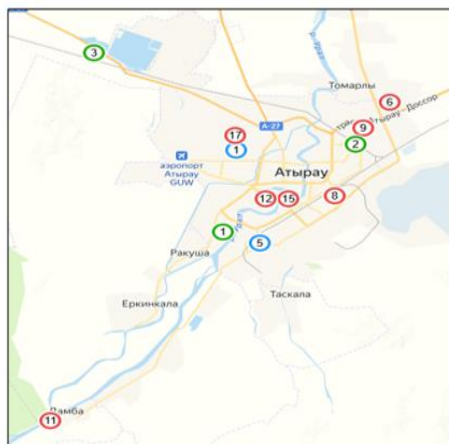
Көрсеткіш ШРШ	Максималды концентрация	Ең төменгі концентрация
Гамма-фон (0,57 мкЗв/ч)	0,16 мкЗв/ч	0,08 мкЗв/ч
Тығыздық (110 Бк/м ²)	2,4 Бк/м ²	1,6 Бк/м ²

Облыс бойынша радиациялық гамма-фон орташа есеппен 0,11 мкЗв/сағ құрады, ал жауын-шашынның орташа түсу тығыздығы 1,8 Бк/м² болды, бұл шекті рұқсат етілген деңгейден аспайды.

Атырау облысы бойынша бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

Бекет нөмірі	Бекеттердің мекен-жайы	Сынама мерзімі	Анықталатын қоспалар
№1	Самал, ықшам ауданы,. А. Кекильбаева 15 көшесі	қол күшімен алынған сынама (дискреттік әдіс)	қалқыма бөлшектер (шаң), күкірт диоксиді, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, күкірттісутегі, фенол, аммиак, формальдегид, бензол, толуол, этилбензол, ортоксилол (C ₂ H ₆)
№5	Құрсай ықшам ауданы, Қарабау көшесі 12		қалқыма бөлшектер (шаң), күкірт диоксиді, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, күкірттісутегі, фенол, аммиак, формальдегид
№6	Жұлдыз ықшам ауданы 6-шы көше 29	әр 20 минут сайын үзіліссіз режимде	озон (жер үсті қабаты)
№8	Сырдария 3 ауданы		қалқыма бөлшектер РМ-10 және РМ-2,5, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді.
№9	Береке шағын ауданы, Береке өндірістік ауданы		Озон (жер үсті қабаты), көміртегі оксиді.
№11	Дамба ауылы, балық инспекциясының аумағы		күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді
№12	Ақшағала ы.а., 2 көше, 1а үй		күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді
№15	Бигелдинов көшесі 10 А		күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді
№17	Самал ы.а., 7 көше, 42 үй		күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді
№7	Құлсары қ. Махамбет Өтемісов көшесі, 37А		қалқыма бөлшектер (шаң), көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, күкірттісутегі, күкірт диоксиді
119 №19	Құлсары қ., Өнеркәсіптік аймақ МГӨБ		күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді
№1	Мақат ауылы, Мақат ауданының Мәдениет үйі, Алаш көшесі, 23		күкірт диоксиді, азот диоксиді, көміртегі оксиді
№1	Индер ауданы, Индербор кенті, Мәдениет үйі, Н. Меңдіғалиев көшесі 47		күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді
№1	Жанбай кенті, Т.Нысанов көшесі 96 учаскесі		күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді
№1	Құрманғазы (Ганюшкино) кенті, Құрманғазы ауданының Мәдениет		күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді

	үйі, Абай көшесі, 50-үй		
Атырау қ.	3 сынама алу нүктелері	Жылжымалы зертхана тоқсан сайын 1 рет (10 күн ішінде)	қалқыма бөлшектер РМ-10 және РМ-2,5,көміртегі оксиді, азот диоксиді, күкірт диоксиді, күкірттісутегі, фенол, формальдегид, көмірсутектер(С12-С19), метан, ұшпа органикалық қосылыстар (ҰОҚ).

- қол күшімен сынама алу бекеті
- автоматты стационарлық бекет
- жылжымалы сынама алу нүктесі

Атырау облысының бақылау посттарының, экспедициялық нүктелердің орналасу картасы

2026 жылғы 3 тоқсандағы тұстамалар бойынша Атырау облысының жер үсті суларының сапасы туралы ақпарат

Су объектісі және тұстама	Физика-химиялық параметрлердің сипаттамасы	
Жайық өз.	судың температурасы 19,8-25°C шегінде, сутегі көрсеткіші 7,35-7,75, суда еріген оттегі – 7,4-9,4мг/дм ³ , ОБТ5 –2,1-2,93 мг/дм ³ , мөлдірлігі-20-30 см, кермектілігі –3,1-4,7 мг/дм ³	
өз. Индер ауд.	3 сынып	ОБТ5 –2,42мг/дм ³ Магний –24,1 мг/дм ³ ОБТ5 мен магнийдің нақты концентрациясы фондық сыныптан аспайды.
АҚ «Казтрансойл» НПС Индер Жайық өзенінен 0,5 км жоғары	3 сынып	ОБТ5 –2,6мг/дм ³ Магний –27,5мг/дм ³
АҚ «Казтрансойл» НПС Индер Жайық өзенінен 0,5 км төмен	3 сынып	ОБТ5 – 2,5мг/дм ³ Магний –31,9мг/дм ³
с.Береке Жайық өзенінен 0,5 км жоғары	3 сынып	ОБТ5 –2,47мг/дм ³ Магний –23,9мг/дм ³
с.Береке Жайық өзенінен 0,5 км төмен	3 сынып	ОБТ5 –2,6мг/дм ³ Магний –29,4мг/дм ³
Атырау қаласы, 1 км жоғары	3 сынып	ОБТ5 –2,54 мг/дм ³ Магний – 26,6мг/дм ³
Атырау қ, 0.5 км жоғары «Атырау су арнасы» КМК	3 сынып	ОБТ5 –2,49 мг/дм ³ Магний – 28,67мг/дм ³
Атырау қ, 0.5 км төмен «Атырау су арнасы» КМК	3 сынып	ОБТ5 – 2,48мг/дм ³ Магний –29,8 мг/дм ³
Атырау қаласы, 1 км төмен	3 сынып	ОБТ5 –2,49 мг/дм ³ Магний – 29,1мг/дм ³
«Орал-Атырау бекіре зауыты» РМҚК тасталуынан 0,5 км жоғары Курилкино	3 сынып	ОБТ5 – 2,59мг/дм ³ Магний – 21,9мг/дм ³
"Орал-Атырау бекіре зауыты" РМҚК тасталуынан 3 км төмен Курилкино	3 сынып	ОБТ5 – 2,56мг/дм ³ Магний –21,4 мг/дм ³
Дамба кенті	3 сынып	ОБТ5 – 2,5мг/дм ³ Магний – 24,3мг/дм ³ ОБТ5 мен магнийдің нақты концентрациясы фондық сыныптан аспайды.
Перетаска тармағы	судың температурасы 20-24,5°C шегінде, сутегі көрсеткіші 7,45-7,78, суда ерітілген оттегі – 7,7-9мг/дм ³ , ОБТ5 –2,03-2,93 мг/дм ³ , мөлдірлігі – 20-30 см, кермектілігі – 3,34-4,24мг/дм ³	
Ағыстың тармақталуынан 0,5 км төмен Перетаска	3 сынып	ОБТ5 – 2,42мг/дм ³ Магний – 21,6 мг/дм ³ Мыс – 0,0013мг/дм ³
Атырау қ., "Атырау ЖЭО" АҚ тасталуынан 2 км жоғары»	3 сынып	ОБТ5 – 2,49мг/дм ³ Магний – 26,3мг/дм ³
Атырау қ., "Атырау ЖЭО" АҚ тасталуынан 2 км төмен»	3 сынып	ОБТ5 – 2,55мг/дм ³ ОХТ – 15,2мг/дм ³ Магний – 27,8мг/дм ³
Яик тармағы	судың температурасы 20-24,8°C шегінде, сутегі көрсеткіші 7,45-7,64, суда еріген оттегі – 8,1-9мг/дм ³ , ОБТ5 –2,36-2,95мг/дм ³ ,	

	мөлдірлігі- 20-30см, кермектілігі – 3,28-3,44 мг/дм ³	
Рақуша с. Яик ағысының тармақталуынан 0,5 км төмен	3 сынып	ОБТ5 – 2,43 мг/дм ³
Еркінқала ауылы, "Атырау бекіре балық өсіру зауыты" РМҚК тасталуынан 0,5 км жоғары»	3 сынып	ОБТ5 – 2,87 мг/дм ³ Магний – 22,5мг/дм ³
Еркінқала ауылы, "Атырау бекіре балық өсіру зауыты" РМҚК тасталуынан 0,5 км төмен»	3 сынып	ОБТ5 – 2,6мг/дм ³ Магний – 24,4мг/дм ³
Шаронова тармағы	судың температурасы 20,4-24,6°С шегінде, сутегі көрсеткіші 7,3-7,48, суда еріген оттегі – 8,1-9,4 мг/дм ³ , ОБТ5 – 2,39-2,91 мг/дм ³ , мөлдірлігі-20-25см, кермектілігі – 3,34-3,62 мг/дм ³	
аул.Ганюшкино, су бекетінің тұсы	3 сынып	ОБТ5 – 2,64мг/дм ³ ОБТ5 нақты концентрациясы фондық сыныптан аспайды.
Қиғаш өзені	судың температурасы 20,2-24,8°С шегінде, сутегі көрсеткіші 7,38-7,5, суда еріген оттегі – 8,7-9 мг/дм ³ , ОБТ5 -2,78-2,81 мг/дм ³ , мөлдірлігі-20-30см, түстілігі-18,9-20 градус, кермектілігі – 3,28-4,28 мг/дм ³	
аул.Котяевка, су бекетінің тұсы	3 сынып	ОБТ5 – 2,79мг/дм ³ ОБТ5 нақты концентрациясы фондық сыныптан асады
Ембі өзені	судың температурасы 21,5°С шегінде, сутегі көрсеткіші 7,6, суда еріген оттегі-9 мг/дм ³ , ОБТ5 -2,61мг/дм ³ , мөлдірлігі-27см, кермектілігі- 4,28 мг/дм ³	
аул.Аққызтоғай, су бекетінің тұсы	3 сынып	ОБТ5– 2,61мг/дм ³ Магний – 27,7мг/дм ³ ОБТ5 нақты концентрациясы фондық сыныптан асады, магнийдің нақты концентрациясы аспайды.
Солтүстік Каспий	судың температурасы 17,5-25°С шегінде, теңіз суы сутегі көрсеткіші -7,89-8,58, суда еріген оттегі – 7,4-9,4мг/дм ³ , ОБТ5 – 2-2,95мг/дм ³ , мөлдірлігі – 20-32 см, ОХТ – 10,9-27мг/дм ³ , қалқыма заттар -19-121мг/дм ³ , минерализация – 399,2-5563,8мг/дм ³ .	

Атырау облысының аумағындағы Каспий теңізінің теңіз сулары сапасының нәтижелері

	Ингредиентердің атауы	Өлшем бірлігі	3 тоқсан, 2026 ж Солтүстік Каспий
1	Көзбен шолу		
2	Температура	°С	20,7
3	Сутегі көрсеткіші		8,3
4	Еріген оттегі	мг/дм ³	8,5
5	Мөлдірлігі	см	23,8
6	Қалқыма заттар	мг/дм ³	47,8
7	ОБТ5	мг/дм ³	2,5
8	ОХТ	мг/дм ³	18,3
9	Гидрокарбонаттар	мг/дм ³	60,6
10	Кермектігі	мг/дм ³	8,7
11	Минерализация	мг/дм ³	1620,4

12	Натрий	мг/дм ³	72,2
13	Калий	мг/дм ³	32,0
14	Құрғақ қалдық	мг/дм ³	1642,0
15	Кальций	мг/дм ³	69,7
16	Магний	мг/дм ³	64,0
17	Сульфаттар	мг/дм ³	347,6
18	Хлоридтер	мг/дм ³	973,9
19	Фосфаттар	мг/дм ³	0,016
20	Жалпы фосфор	мг/дм ³	0,039
21	Нитритті азот	мг/дм ³	0,955
22	Нитратты азот	мг/дм ³	2,46
23	Жалпы темір	мг/дм ³	0,047
24	Тұзды аммоний	мг/дм ³	0,269
25	Қорғасын	мг/дм ³	0,001
26	Мыс	мг/дм ³	0,002
27	Мырыш	мг/дм ³	0,002
28	Жалпы хром	мг/дм ³	0,001
29	Хром (6+)	мг/дм ³	0,001
30	АББЗ /СББЗ	мг/дм ³	0,022
31	Фенолдар	мг/дм ³	0,0006
32	Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,120
33	Бор	мг/дм ³	0,257
34	альфа -ГХЦГ	мкг/дм ³	0,0
35	гамма-ГХЦГ	мкг/дм ³	0,0
36	4,4-ДДЕ	мкг/дм ³	0,0
37	4,4-ДДТ	мкг/дм ³	0,0

Қосымша 3

Атырау облысының жер үсті мен теңіз суларының сапасының гидробиологиялық көрсеткіштері (уыттылық) жөнінде ақпарат

№	Су объектісі	Бақылау нүктесі	Бағдарлау нүктесі	Сапроб индексі		Су сапасы	Биотестілеу	
				Перифитон	бентос		Сынақ параметрі, %	Суды бағалау
1	Жайықөзені	Дамба кенті		1,74	5	3	0%	Уытты әсер жоқ.
2		Индер ауданы	су бекетінің жармасында	1,69	5	3	0%	
3		Атырау қаласы	«Атырау Су арнасы» КМК тастандыдан 0,5 км төмен	1,63	5	3	0%	
4	Шаронов арнасы	Ганюшкино селосы	су бекетінің жармасында	1,79	5	3	0%	
5	Кигаш өзені	Котяевка селосы	су бекетінің жармасында	1,71	5	3	0%	
6	Ембіөзені	Аккызтоғай селосы	Гидропост	1,73	5	3	0%	
7	Каспий теңізі	Теңіз кеме қатынасы арнасы	1 ст. кеме қатынасы каналынан 1 км	1,77	5	3	0%	Уытты әсер жоқ

			төмен 46°55'11.85"C 51°40'22.69"B					
8		Теңізкемеқа тынасыарна сы	2 ст. кеме қатынасы каналынан 6 км төмен 46°50'49.59"C 51°33'38.63"B	1,92	5	3	0%	
9		Жайык өзені	46°48'6.71"C51 °29'38.55"B	1,77	5	3	0%	
10			46°52'34.05"C5 1°27'39.87"B	1,68	5	3	0%	
11			46°56'8.07"C 51°23'30.54"B	1,83	5	3	0%	
12			46°54'20.02"C 51°17'18.97"B	1,65	5	3	0%	
13			46°53'5.79"C 51°8'23.56"B	1,82	5	3	0%	
14		Волга өзені	46°22'24.57"C 49°12'47.38"B	1,81	5	3	0%	
15			46°15'52.46"C 49°21'16.40"B	1,71	5	3	0%	
16			46°13'7.94"C 49°26'54.14"B	1,84	5	3	0%	
17			46°10'30.78"C 49°33'14.54"B	1,78	5	3	0%	
18			46°11'30.98"C 49°36'2.32"B	1,79	5	3	0%	
19		Жанбай кенті	46°55'46.69"C 50°47'7.10"B	1,83	5	3	0%	
20			46°55'24.34"C 50°46'49.64"B	1,70	5	3	0%	
21			46°55'2.11"C 50°46'43.50"B	1,82	5	3	0%	
22			46°54'32.22"C 50°46'36.09"B	1,84	5	3	0%	
23			46°53'58.51"C 50° 46'14.87"B	1,87	5	3	0%	
24		Шалыги шығанағы	46°48'25.94"C 51°34'54.08"B	2,00	5	3	0%	
25		аралдары	46°49'26.90"C 51°37'4.85"B	1,78	5	3	0%	
26			46°48'52.15"C 51°39'41.97"B	1,90	5	3	0%	
27			46°47'1.30"C 51°42'11.94"B	1,84	5	3	0%	
28			46°44'2.87"C 51°43'0,92"B	1,99	5	3	0%	

Атырау облысы бойынша түптік шөгінділер туралы ақпарат

Су объектісі және тұстамалар	Талданатын компоненттер	Концентрациясы
Атырау қаласынан 1 км жоғары	Мыс	0,35 мг/кг
	Марганец	0,08 мг/кг
	Хром	0,08 мг/кг
	Мұнай өнімдері	65,0 мг/кг
	Қорғасын	0,28 мг/кг
	Мырыш	1,97 мг/кг
	Никель	0,29 мг/кг

	Кадмий	0,19	мг/кг
Атырау қ. "Атырау су арнасы" КМК төгіндісінен 0,5 км жоғары"	Мыс	0,43	мг/кг
	Марганец	0,08	мг/кг
	Хром	0,12	мг/кг
	Мұнай өнімдері	73,75	мг/кг
	Қорғасын	0,27	мг/кг
	Мырыш	2,05	мг/кг
	Никель	0,53	мг/кг
	Кадмий	0,20	мг/кг
"Атырау су арнасы" КМК төгіндісінен 0,5 км төмен"	Мыс	0,51	мг/кг
	Марганец	0,11	мг/кг
	Хром	0,09	мг/кг
	Мұнай өнімдері	70,5	мг/кг
	Қорғасын	0,25	мг/кг
	Мырыш	2,16	мг/кг
	Никель	0,59	мг/кг
	Кадмий	0,20	мг/кг
Жайық өз. бөгет кенті 1-нүкте	Мыс	0,38	мг/кг
	Марганец	0,08	мг/кг
	Хром	0,06	мг/кг
	Мұнай өнімдері	61,5	мг/кг
	Қорғасын	0,27	мг/кг
	Мырыш	1,96	мг/кг
	Никель	0,34	мг/кг
	Кадмий	0,19	мг/кг
Курилкино ауданы "Орал-Атырау бекіре зауыты" РМҚК төгіндісінен 3 км төмен	Мыс	0,36	мг/кг
	Марганец	0,08	мг/кг
	Хром	0,09	мг/кг
	Мұнай өнімдері	63,5	мг/кг
	Қорғасын	0,30	мг/кг
	Мырыш	2,02	мг/кг
	Никель	0,28	мг/кг
	Кадмий	0,20	мг/кг
Курилкино ауданы, "Орал-Атырау бекіре зауыты" РМҚК төгіндісінен 0,5 км жоғары	Мыс	0,33	мг/кг
	Марганец	0,08	мг/кг
	Хром	0,09	мг/кг
	Мұнай өнімдері	68,25	мг/кг
	Қорғасын	0,25	мг/кг
	Мырыш	1,98	мг/кг
	Никель	0,41	мг/кг
	Кадмий	0,25	мг/кг
" Атырау ЖЭО" АҚ" төгіндісінен 2 км жоғары	Мыс	0,54	мг/кг
	Марганец	0,10	мг/кг
	Хром	0,13	мг/кг
	Мұнай өнімдері	58,5	мг/кг
	Қорғасын	0,26	мг/кг
	Мырыш	2,19	мг/кг
	Никель	0,63	мг/кг
	Кадмий	0,17	мг/кг
" Атырау ЖЭО" АҚ" төгіндісінен 2 км төмен	Мыс	0,37	мг/кг
	Марганец	0,11	мг/кг
	Хром	0,07	мг/кг
	Мұнай өнімдері	55,4	мг/кг
	Қорғасын	0,27	мг/кг
	Мырыш	1,98	мг/кг
	Никель	0,32	мг/кг
	Кадмий	0,20	мг/кг
Еркінқала кенті, "Атырау бекіре балық өсіру зауыты" РМҚК	Мыс	0,48	мг/кг
	Марганец	0,09	мг/кг

төгіндісінен 0,5 км жоғары	Хром	0,12	мг/кг
	Мұнай өнімдері	56,5	мг/кг
	Қорғасын	0,21	мг/кг
	Мырыш	2,11	мг/кг
	Никель	0,50	мг/кг
	Кадмий	0,16	мг/кг
Еркінқала кенті, "Атырау бекіре балық өсіру зауыты" РМҚК төгіндісінен 0,5 км төмен	Мыс	0,39	мг/кг
	Марганец	0,10	мг/кг
	Хром	0,08	мг/кг
	Мұнай өнімдері	55,25	мг/кг
	Қорғасын	0,28	мг/кг
	Мырыш	2,01	мг/кг
	Никель	0,41	мг/кг
	Кадмий	0,22	мг/кг
Жайық өзенінің теңіз кеме қатынасы каналы 1 км төмен	Мыс	0,50	мг/кг
	Марганец	0,11	мг/кг
	Хром	0,09	мг/кг
	Мұнай өнімдері	49,75	мг/кг
	Қорғасын	0,20	мг/кг
	Мырыш	2,12	мг/кг
	Никель	0,41	мг/кг
	Кадмий	0,16	мг/кг
Жайық өзенінің теңіз кеме қатынасы каналы 6 км төмен	Мыс	0,41	мг/кг
	Марганец	0,09	мг/кг
	Хром	0,14	мг/кг
	Мұнай өнімдері	53,25	мг/кг
	Қорғасын	0,28	мг/кг
	Мырыш	2,07	мг/кг
	Никель	0,35	мг/кг
	Кадмий	0,18	мг/кг
Жайық өзенінің теңіз жағалауы 1 нүкте	Мыс	0,39	мг/кг
	Марганец	0,09	мг/кг
	Хром	0,10	мг/кг
	Мұнай өнімдері	63,9	мг/кг
	Қорғасын	0,27	мг/кг
	Мырыш	2,08	мг/кг
	Никель	0,47	мг/кг
	Кадмий	0,19	мг/кг
Жайық өзенінің теңіз жағалауы 2 нүкте	Мыс	0,46	мг/кг
	Марганец	0,09	мг/кг
	Хром	0,10	мг/кг
	Мұнай өнімдері	54,3	мг/кг
	Қорғасын	0,25	мг/кг
	Мырыш	2,09	мг/кг
	Никель	0,52	мг/кг
	Кадмий	0,22	мг/кг
Жайық өзенінің теңіз жағалауы 3 нүкте	Мыс	0,41	мг/кг
	Марганец	0,09	мг/кг
	Хром	0,10	мг/кг
	Мұнай өнімдері	61,4	мг/кг
	Қорғасын	0,27	мг/кг
	Мырыш	1,94	мг/кг
	Никель	0,42	мг/кг
	Кадмий	0,21	мг/кг
Жайық өзенінің теңіз жағалауы 4 нүкте	Мыс	0,38	мг/кг
	Марганец	0,08	мг/кг
	Хром	0,14	мг/кг
	Мұнай өнімдері	62,6	мг/кг
	Қорғасын	0,25	мг/кг

	Мырыш	1,98	мг/кг
	Никель	0,45	мг/кг
	Кадмий	0,19	мг/кг
Жайық өзенінің теңіз жағалауы 5 нүкте	Мыс	0,44	мг/кг
	Марганец	0,10	мг/кг
	Хром	0,12	мг/кг
	Мұнай өнімдері	51,6	мг/кг
	Қорғасын	0,23	мг/кг
	Мырыш	2,01	мг/кг
	Никель	0,50	мг/кг
	Кадмий	0,19	мг/кг
Волга өзені 1 нүкте	Мыс	0,42	мг/кг
	Марганец	0,08	мг/кг
	Хром	0,10	мг/кг
	Мұнай өнімдері	72,6	мг/кг
	Қорғасын	0,27	мг/кг
	Мырыш	2,23	мг/кг
	Никель	0,32	мг/кг
	Кадмий	0,21	мг/кг
Волга өзені 2 нүкте	Мыс	0,40	мг/кг
	Марганец	0,10	мг/кг
	Хром	0,12	мг/кг
	Мұнай өнімдері	67,1	мг/кг
	Қорғасын	0,26	мг/кг
	Мырыш	2,16	мг/кг
	Никель	0,48	мг/кг
	Кадмий	0,20	мг/кг
Волга өзені 3 нүкте	Мыс	0,53	мг/кг
	Марганец	0,11	мг/кг
	Хром	0,09	мг/кг
	Мұнай өнімдері	67,3	мг/кг
	Қорғасын	0,24	мг/кг
	Мырыш	2,15	мг/кг
	Никель	0,58	мг/кг
	Кадмий	0,22	мг/кг
Волга өзені 4 нүкте	Мыс	0,41	мг/кг
	Марганец	0,09	мг/кг
	Хром	0,12	мг/кг
	Мұнай өнімдері	67,3	мг/кг
	Қорғасын	0,29	мг/кг
	Мырыш	2,06	мг/кг
	Никель	0,41	мг/кг
	Кадмий	0,18	мг/кг
Волга өзені 5 нүкте	Мыс	0,47	мг/кг
	Марганец	0,10	мг/кг
	Хром	0,09	мг/кг
	Мұнай өнімдері	65,6	мг/кг
	Қорғасын	0,25	мг/кг
	Мырыш	2,05	мг/кг
	Никель	0,51	мг/кг
	Кадмий	0,21	мг/кг
Шалығи аралдары 1 нүкте	Мыс	0,44	мг/кг
	Марганец	0,10	мг/кг
	Хром	0,12	мг/кг
	Мұнай өнімдері	63,4	мг/кг
	Қорғасын	0,26	мг/кг
	Мырыш	1,98	мг/кг
	Никель	0,56	мг/кг
	Кадмий	0,18	мг/кг

Шалыги аралдары 2 нүкте	Мыс	0,49	мг/кг
	Марганец	0,10	мг/кг
	Хром	0,11	мг/кг
	Мұнай өнімдері	69,6	мг/кг
	Қорғасын	0,23	мг/кг
	Мырыш	2,05	мг/кг
	Никель	0,52	мг/кг
	Кадмий	0,19	мг/кг
Шалыги аралдары 3 нүкте	Мыс	0,43	мг/кг
	Марганец	0,12	мг/кг
	Хром	0,11	мг/кг
	Мұнай өнімдері	62,0	мг/кг
	Қорғасын	0,28	мг/кг
	Мырыш	2,06	мг/кг
	Никель	0,46	мг/кг
	Кадмий	0,19	мг/кг
Шалыги аралдары 4 нүкте	Мыс	0,50	мг/кг
	Марганец	0,09	мг/кг
	Хром	0,13	мг/кг
	Мұнай өнімдері	58,1	мг/кг
	Қорғасын	0,24	мг/кг
	Мырыш	2,08	мг/кг
	Никель	0,36	мг/кг
	Кадмий	0,21	мг/кг
Шалыги аралдары 5 нүкте	Мыс	0,37	мг/кг
	Марганец	0,10	мг/кг
	Хром	0,09	мг/кг
	Мұнай өнімдері	64,8	мг/кг
	Қорғасын	0,26	мг/кг
	Мырыш	2,17	мг/кг
	Никель	0,32	мг/кг
	Кадмий	0,24	мг/кг
Жанбай 1 нүкте	Мыс	0,40	мг/кг
	Марганец	0,11	мг/кг
	Хром	0,08	мг/кг
	Мұнай өнімдері	65,3	мг/кг
	Қорғасын	0,26	мг/кг
	Мырыш	2,55	мг/кг
	Никель	0,46	мг/кг
	Кадмий	0,33	мг/кг
Жанбай 2 нүкте	Мыс	0,30	мг/кг
	Марганец	0,09	мг/кг
	Хром	0,10	мг/кг
	Мұнай өнімдері	60,3	мг/кг
	Қорғасын	0,39	мг/кг
	Мырыш	2,03	мг/кг
	Никель	0,43	мг/кг
	Кадмий	0,23	мг/кг
Жанбай 3 нүкте	Мыс	0,51	мг/кг
	Марганец	0,11	мг/кг
	Хром	0,08	мг/кг
	Мұнай өнімдері	58,9	мг/кг
	Қорғасын	0,33	мг/кг
	Мырыш	2,05	мг/кг
	Никель	0,50	мг/кг
	Кадмий	0,31	мг/кг
Жанбай 4 нүкте	Мыс	0,35	мг/кг
	Марганец	0,13	мг/кг
	Хром	0,09	мг/кг

	Мұнай өнімдері	59,3	мг/кг
	Қорғасын	0,22	мг/кг
	Мырыш	2,30	мг/кг
	Никель	0,40	мг/кг
	Кадмий	0,30	мг/кг
Жанбай 5 нүкте	Мыс	0,38	мг/кг
	Марганец	0,08	мг/кг
	Хром	0,09	мг/кг
	Мұнай өнімдері	50,8	мг/кг
	Қорғасын	0,25	мг/кг
	Мырыш	1,87	мг/кг
	Никель	0,44	мг/кг
	Кадмий	0,18	мг/кг

Анықтамалық бөлім

Елді –мекен ауасындағы ластаушы заттардың шекті жол берілген шоғырлары
(ШЖШ)

Наименование примесей	ШЖШ мәні, мг/м ³		Қауіптілік класы
	Максималды бір ретгі (ШЖШ _{м.б.})	Орта-тәуліктік (ШЖШ _{о.т.})	
Азот диоксиді	0,2	0,04	2
Азот оксиді	0,4	0,06	3
Аммиак	0,2	0,04	4
Бенз/а/пирен	-	0,1 мкг/100 м ³	1
Бензол	0,3	0,1	2
Берилий	0,09	0,00001	1
Қалқыма бөлшектер (шаң)	0,5	0,15	3
PM 10 қалқыма бөлшектері	0,3	0,06	
PM 2,5 қалқыма бөлшектері	0,16	0,035	
Хлорлы сутек	0,2	0,1	2
Кадмий	-	0,0003	1
Кобальт	-	0,001	2
Марганец	0,01	0,001	2
Мыс	-	0,002	2
Күшән	-	0,0003	2
Озон	0,16	0,03	1
Қорғасын	0,001	0,0003	1
Күкірт диоксиді	0,5	0,05	3
Күкірт қышқылы	0,3	0,1	2
Күкіртсутегі	0,008	-	2
Көміртегі оксиді	5,0	3	4
Фенол	0,01	0,003	2
Формальдегид	0,05	0,01	2
Фторлы сутек	0,02	0,005	2
Хлор	0,1	0,03	2
Хром (VI)	-	0,0015	1
Мырыш	-	0,05	3

«Қалалық және ауылдық елді-мекендердегі атмосфералық ауаға қойылатын гигиеналық нормативтер» (2022 жылғы 2 тамыз №ҚР ДСМ-70 СанЕН)

Атмосфераның ластану индексінің дәрежесін бағалау

Градациялар	Атмосфералық ауаның ластануы	көрсеткіштр	Айға бағалау
I	Төмен	СИ ЕЖҚ, %	0-1 0
II	Көтеріңкі	СИ ЕЖҚ, %	2-4 1-19
III	Жоғары	СИ ЕЖҚ, %	5-10 20-49
IV	Өте жоғары	СИ ЕЖҚ, %	>10 >50

Мемлекеттік органдарды тұрғындар қоғамдастырған ақпараттандыру үшін қалалардың атмосфера ластануының жай-күйі жөніндегі құжат 52.04.667-2005 БҚ. Әзірлеуге, салуға баяндауға және мазмұндауға қойылатын жалпы талаптар.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МОНИТОРИНГ ДЕПАРТАМЕНТІ
РМК «КАЗГИДРОМЕТ» АТЫРАУ ҚАЛАСЫ БОЙЫНША ФИЛИАЛЫ
МЕКЕН-ЖАЙ:
АТЫРАУ ҚАЛАСЫ
ТАЛҒАТ БИГЕЛЬДИНОВА 10А
ТЕЛ. 8-(7122)-52-20-96

E MAIL: INFO_ATR@METEO.KZ